

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนารายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ โปรแกรมศิลปกรรม ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนารายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมศิลปกรรมในสถาบันราชภัฏ ในด้านวัตถุประสงค์, เนื้อหารายวิชา, การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และ 2 เกี่ยวกับทฤษฎีหลักการอื่น ๆ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา หลักสูตร บทความ วารสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนารายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ โปรแกรมศิลปกรรม ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ ในด้านต่อไปนี้
  - 2.1 วัตถุประสงค์รายวิชา
  - 2.2 เนื้อหารายวิชา
  - 2.3 การจัดการเรียนการสอน
  - 2.4 การประเมินผล

3. ปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นโดยอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ความถูกต้องและชัดเจนของภาษา การใช้ถ้อยคำและคำถามครอบคลุมเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจึงนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาตรวจสอบ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มประชากร ประกอบด้วย ประชากร 3 กลุ่มคือ

5.1 อาจารย์ผู้สอนวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และ 2 จำนวน 12 คน

5.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และ 2 ของสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 196 คน

5.3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพออกแบบนิเทศศิลป์ และผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏทำงานอยู่ จำนวน 12 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ดังนี้

6.1 นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ แต่ละคำตอบ คิดเป็นร้อยละ

6.2 นำข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หาค่ามัธยฐาน-คณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน จำนวน 12 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 83.33

เพศหญิง ร้อยละ 16.67 วุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท

ร้อยละ 75 รองลงมาได้แก่ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25.00 ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ ร้อยละ 83.33 รองลงมาเป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 16.67 ประสบการณ์ในการสอนที่มากที่สุด ตั้งแต่ 6-15 ปี ร้อยละ 25 อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ การสอน 6-10 ปี และ 11-15 ปี ร้อยละ 25 (เท่ากันทั้งกลุ่ม)

1.2 นักศึกษา

นักศึกษา จำนวน 193 คน เป็นชาย ร้อยละ 56.99 เป็นหญิง ร้อยละ 43.01 ปี ส่วนใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีอายุเฉลี่ยประมาณ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.83 พื้นการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประโยควิชาชีพสายศิลป์ประยุกต์ ร้อยละ 29.02 รองลงมาคือประโยค วิชาชีพ สายวิจิตรศิลป์ ร้อยละ 22.28

1.3 ผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ จำนวน 12 คน มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มากที่สุดร้อยละ 50 การศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุดร้อยละ 75.00 ตำแหน่งงานคือ ผู้จัดการทั่วไป ร้อยละ 33.33 ผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ ร้อยละ 25 เจ้าของกิจการ ร้อยละ 25 ผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์ ร้อยละ 16.67 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี มากที่สุดร้อยละ 83.33 ประเภท ของงาน ได้แก่ ฝ่ายศิลป์บริษัทร้อยละ 41.67 บริษัทโฆษณา ร้อยละ 33.33 และบริษัทกราฟิกเข้าสั ร้อยละ 25

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาด้านวัตถุประสงค์รายวิชา

2.1 อาจารย์ผู้สอน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยว่า วัตถุประสงค์ของการเรียนในรายวิชานี้ควรเน้นให้นักศึกษามีปฏิบัติงานออกแบบสื่อสาร จุดประสงค์ ของรายวิชาที่ให้นักศึกษาด้านความรู้ความเป็นมา วิวัฒนาการของการออกแบบนิเทศศิลป์ ร้อยละ 83.33 ในรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของการเรียน ในรายวิชานี้ ควรเน้นทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือ และ สอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ ร้อยละ 91.67

2.2 ผู้ประกอบการ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ว่าควรเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.92$) และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเรื่องการเน้นเรื่องพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.33$) และควรสอดแทรกเรื่องวินัยในการทำงาน ($\bar{X} = 4.33$)

2.3 นักศึกษา

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ในระดับเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ในปัจจุบันว่ามีความสอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.425$) สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 4.373$) และเป็นวิชาพื้นฐานสำหรับเรียนวิชาอื่นในสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ($\bar{X} = 4.347$) สิ่งที่นักศึกษาเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับวัตถุประสงค์รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 คือ มีความสามารถในการดำเนินงานนิเทศศิลป์อย่างมีขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.518$) มีความสามารถออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ได้ ($\bar{X} = 4.363$) และมีความรู้ในเรื่องกระบวนการและองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานนิเทศศิลป์ ($\bar{X} = 4.357$) ข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุดได้แก่ มีความรู้ในเรื่องความเป็นมาและวิวัฒนาการของนิเทศศิลป์ ($\bar{X} = 3.886$) ในรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับ เห็นด้วยในเรื่อง ความสามารถในการออกแบบ โดยคำนึงถึงหลักการของการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.472$) สอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.420$) มีความสามารถในการออกแบบเครื่องหมายและสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 4.420$) มีความสามารถในการใช้สื่อดิจิทัลในการสื่อสารตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.420$) ข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ทำให้ทราบขอบข่ายในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.956$)

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาด้านเนื้อหาวิชา

3.1 อาจารย์ผู้สอน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่เนื้อหาวิชาที่ควรคงไว้คือ ความเป็นมาและวิวัฒนาการ ร้อยละ 91.67 กระบวนการและองค์ประกอบต่าง ๆ ของนิเทศศิลป์ ร้อยละ 91.67 ความสัมพันธ์ระหว่างงานนิเทศศิลป์กับงานด้านต่าง ๆ ร้อยละ

83.33 ส่วนที่ควรตัดออกคือการแก้ไขความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานนิเทศศิลป์ ร้อยละ 67.77 และการออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ร้อยละ 58.33 เนื้อหารายวิชานี้ อาจารย์ผู้สอนทั้งหมดเห็นว่านักศึกษาควรมีพื้นฐานการเรียนศิลปะมาก่อนและควรเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 เทอมที่ 2 มากที่สุด ร้อยละ 58.33 รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาที่ควรคงไว้ ได้แก่ การศึกษาและปฏิบัติงานด้านการออกแบบเครื่องหมายและสัญลักษณ์ ร้อยละ 91.67 หลักการสื่อสารที่จำแนกตามลักษณะการสัมผัส ร้อยละ 58.33 ส่วนที่ควรตัดออกคือ การใช้สื่อดิจิทัลในการสื่อสาร ร้อยละ 58.33 เนื้อหารายวิชานี้ อาจารย์ผู้สอนทั้งหมดมีความคิดเห็นว่านักศึกษาควรมีพื้นฐานการเรียนศิลปะมาก่อน และควรเรียนในระดับชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 66.66

3.2 ผู้ประกอบการ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเรื่อง ความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ($X = 3.75$) และเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ($X = 3.67$) ในด้านรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ให้นักศึกษามีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์กราฟิก ($\bar{X} = 4.67$) ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับคือ ความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานการออกแบบ ($\bar{X} = 4.42$) ความรู้เกี่ยวกับการทำอาร์ตเวิร์กต้นฉบับ ($\bar{X} = 4.25$) ความรู้เกี่ยวกับระบบการพิมพ์ ($\bar{X} = 4.25$) และความรู้ความสามารถในการวาดภาพ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.17$)

3.3 นักศึกษา

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยเรียงตามลำดับคือ มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.187$) มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.104$) มีความทันสมัย ($\bar{X} = 4.036$) น้อยที่สุดในขั้นตรงกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.943$) ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับเนื้อหาที่ควรคงไว้ ได้แก่ การออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.539$) การศึกษาหลักการออกแบบ ($\bar{X} = 4.523$) การ

แก้ไขในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.513$) ในระดับเห็นด้วย ได้แก่ การดำเนินงานนิเทศศิลป์อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.404$) กระบวนการและองค์ประกอบต่าง ๆ ของนิเทศศิลป์ ($\bar{X} = 4.358$) และความเป็นมาและวิวัฒนาการของนิเทศศิลป์ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.964$) ในรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับคือ มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.306$) มีความทันสมัย ($\bar{X} = 4.254$) มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.187$) และน้อยที่สุดในข้อ ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.124$) ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย เกี่ยวกับเนื้อหาที่ควรคงไว้ ได้แก่ การศึกษาและปฏิบัติงานด้านการออกแบบเครื่องหมายและสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 4.456$) การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.347$) และ น้อยที่สุดในข้อหลักการสื่อสารที่จำแนกตามลักษณะการสัมผัส ($\bar{X} = 4.207$)

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน

4.1 อาจารย์ผู้สอน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นเรื่องวิธีการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในการสอนโดยมีตัวอย่าง ($\bar{X} = 4.583$) ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ในเรื่องการบรรยาย ($\bar{X} = 4.167$) และการสาธิต ($\bar{X} = 3.500$) ความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การทัศนศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 2.667$) การเชิญวิทยากรบรรยายพิเศษเป็นครั้งคราว ($\bar{X} = 2.667$) การศึกษาเฉพาะกรณี ($\bar{X} = 2.583$) และไม่เห็นด้วยกับวิธีการสัมมนา ($\bar{X} = 1.75$) การฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 1.75$) การระดมสมอง ($\bar{X} = 2$) และการสังเกตการณ์ ($\bar{X} = 2$) ด้านห้องปฏิบัติการ อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นที่ จะเอื้ออำนวยในการเพิ่มประสิทธิภาพของนักศึกษาให้ดีขึ้น คือ ควรมีโต๊ะเขียนแบบและอุปกรณ์ให้พร้อม มีการจัดบรรยายภาคคล้ายสำนักงาน มีลักษณะเป็นห้องปฏิบัติการเฉพาะ ปรับอากาศ และมีตัวอย่างงานพร้อมบอร์ดติดงานนักศึกษา ด้านการปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นรายวิชาที่ยังไม่ควรให้นักศึกษาปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม เพราะเป็นวิชาพื้นฐาน ควรฝึกทักษะของนักศึกษาแต่ละคนก่อน จำนวนนักศึกษานั่นเรียนที่อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าเหมาะสมคือ ห้องละประมาณ 15-20 คน จึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ในรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 อาจารย์ผู้สอนเห็นว่า ควรมีการใช้คอมพิวเตอร์ โดยเน้นทักษะแล้วจึงค่อยใช้เครื่องมือในการสร้างสรรค์ร้อยละ 33.33

และควรพิจารณาเรื่องความคิด (Idea) ประกอบด้วย ร้อยละ 25 การใช้วิธีการแข่งขันกันในการ ออกแบบ จะช่วยให้นักศึกษากระตือรือร้น และได้ผลงานที่มีคุณภาพขึ้น ร้อยละ 83.33 บรรยากาศ ในชั้นเรียน ควรมีระเบียบ มีข้อมูลในการออกแบบเช่น หนังสือ และมีความสะอาด ร้อยละ 33.33 บอร์ดผลงานจะช่วยให้นักศึกษากระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมากขึ้น ร้อยละ 66.67 ในกรณีที่ นักศึกษาออกแบบสัญลักษณ์โดยมีการลอกเลียนแบบมา อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ควรกล่าว ตักเตือนข้อเสียของการลอกเลียนและให้ทำใหม่ อาจตัดคะแนนหรือกล่าวตักเตือน ร้อยละ 25

4.2 ผู้ประกอบการ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และ 2 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับ เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดทำเลย์เอาต์ (Lay Out) ($\bar{X} = 4$) การจัดทำเลย์เอาต์ (Lay Out) ($\bar{X} = 4$) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.83$) การนำเสนองานต่อหัวหน้างานและลูกค้า ($\bar{X} = 3.83$) การใช้คอมพิวเตอร์ในการ ออกแบบ ($\bar{X} = 3.75$) ความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 3.67$) ความ คิดเห็นในระดับไม่แน่ใจในเรื่อง ความรู้ทั่วไปและการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.08$) และความ เข้าใจในระบบการพิมพ์ ($\bar{X} = 3.42$) ด้านจรรยาบรรณและความรับผิดชอบผู้ประกอบการมีความ คิดเห็นว่าการเรียนการสอนนักศึกษา ควรปลูกฝังคุณลักษณะต่าง ๆ โดยเรียงลำดับความสำคัญได้ ดังนี้คือ มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีความใฝ่รู้ มีการค้นคว้า รักความก้าวหน้า หา ความรู้เพิ่มเติม และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่ บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่ต้องการรับเข้าทำงาน เรียงตามลำดับคือ มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง มีลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้ชัดเจน และ เหมาะสมกับกาลเทศะ มีการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย คุณลักษณะด้านอารมณ์ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เรียงตามลำดับคือ มีความสุขุม เยือกเย็น มีความแจ่มใส และสนุกสนานในการปฏิบัติงานและ ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ดี

4.3 นักศึกษา

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และ 2 นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเรียงตามลำดับ คือ การสอนโดยเทคนิคที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.611$) การวิจารณ์ประกอบการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.564$) การใช้อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.554$) การใช้ตัวอย่างประกอบการสอน ($\bar{X} = 4.518$) ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย 3 อันดับแรก คือ มีการทัศนศึกษานอกสถานที่ ($\bar{X} = 4.394$) การเชิญวิทยากรมาเป็นครั้งคราว ($\bar{X} = 4.389$) และการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้วิธีการเรียนรู้ โดยการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.383$) ส่วนที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุดในการจัดการเรียนการสอน คือ การปฏิบัติงานในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.943$)

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน

5.1 อาจารย์ผู้สอน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ควรประเมินผลโดยพิจารณาจากผลงานนักศึกษามากที่สุด ร้อยละ 58.33 สัดส่วนของคะแนนควรแบ่งเป็นทฤษฎี 30% ปฏิบัติ 70% ร้อยละ 58.33 ในการประเมินกระบวนการอาจารย์ผู้สอนมีความคิดว่าควรให้ความสำคัญจากผลงานจริงมากที่สุด ร้อยละ 58.33 รองลงมา ได้แก่ การใช้ความคิดเบื้องต้น ร้อยละ 25 ในด้านการเข้าชั้นเรียน, การปฏิบัติงานในชั้น การแต่งกายของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อการประเมินผล ร้อยละ 41.67 และมีผลบ้าง ร้อยละ 41.67 คิดว่าไม่มีผล ร้อยละ 16.67 โดยให้เหตุผลว่า ควรพิจารณาจากความรับผิดชอบและถ้านักศึกษาจะไปก็ต้องปรับตัวอยู่แล้วด้านการปฏิบัติงาน อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ร้อยละ 75 และเกณฑ์การตรวจงานนักศึกษาที่ส่งงานไม่ตรงเวลา คิดเห็นส่วนใหญ่คิดว่าควรตัดคะแนน ร้อยละ 75

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่าควรประเมินผลโดยวิธีอิงเกณฑ์ ร้อยละ 50 และควรให้ผู้สอนในวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ท่านอื่นมีส่วนในการร่วมประเมินผลด้วย ร้อยละ 75 โดยให้เหตุผลว่า เพื่อให้ได้โลกทัศน์ที่กว้างขึ้น ได้มุมมองหลายมุมมอง ส่วนความคิดเห็นในเรื่องการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความ

คิดเห็นว่า ควรรำให้นักศึกษามีส่วนร่วมด้วย ร้อยละ 75 โดยให้เหตุผลว่า เป็นการฝึกการแสดงออกของนักศึกษา เป็นวิธีหนึ่งซึ่งช่วยกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของตนเองในการทำงาน, เป็นการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และเป็นการฝึกความกล้าและอภิปรายเป็น ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการตรวจงานของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่าควรมีการตรวจงานทุกครั้งหลังจากเสร็จสิ้นการสอนแล้ว ร้อยละ 75

5.2 ผู้ประกอบการ

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการประเมินผลความก้าวหน้าของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเรื่อง ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.580$) และการปรับตัวและการทำงานเป็นทีมได้ ($\bar{X} = 4.580$) ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเรื่อง มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.420$) รองลงมาได้แก่ การรักษาเวลา ($\bar{X} = 4.250$) การให้ความร่วมมือในการทำงาน ($\bar{X} = 4.250$) และการรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงให้หน่วยงาน ($\bar{X} = 4.250$) ข้อที่น้อยที่สุดคือ การแต่งกายเหมาะสมตามกาลเทศะ ($\bar{X} = 3.670$)

5.3 นักศึกษา

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ เรื่อง ควรรำให้คะแนนจากความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.549$) ในระดับเห็นด้วยในเรื่องการรำให้คะแนนจากการนำเสนอ ($\bar{X} = 4.466$) และควรรำให้คะแนนจากความเรียบร้อยของผลงานด้วย ($\bar{X} = 4.435$) ข้อที่น้อยที่สุดคือ การประเมินโดยใช้วิธีอิงกลุ่ม ($\bar{X} = 3.622$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้ประกอบเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนารายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ โปรแกรมศิลปกรรม ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์

1.1 อาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรเน้นเรื่อง ความเป็นมา วิวัฒนาการของการออกแบบนิเทศศิลป์ และการปฏิบัติงานออกแบบเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของจรัญ ค่ายัง (ม.ป.ป.) ที่กล่าวถึง การให้ความสำคัญในเรื่องความรู้พื้นฐานทฤษฎีต่าง ๆ ความเป็นมา และกระบวนการ โดยเน้นการนำความรู้ไปใช้สร้างงาน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ความสอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ โดยเน้นความคิดสร้างสรรค์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการใช้เครื่องมือ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมศิลปกรรม ของกรมการฝึกหัดครู ในการสร้างบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้านศิลปกรรมได้เป็นอย่างดี (กรมการฝึกหัดครู; 2530) และสอดคล้องกับกระบวนการศึกษาการออกแบบตามแนวคิดของ ปิยะชาติ แสงอรุณ (2531) ที่กล่าวว่า การออกแบบ คือ การรู้จักใช้ความคิดและการแก้ปัญหา โดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 ผู้ประกอบการ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรเน้นทางด้านความคิดสร้างสรรค์ และให้วัตถุประสงค์สอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรเน้นทางด้านความคิดสร้างสรรค์ การนำไปประกอบอาชีพ และการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องขั้นตอนการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) คือ การศึกษาด้านศิลปะการส่งเสริมให้มีสุนทรียภาพ และความคิดสร้างสรรค์

1.3 นักศึกษา

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรสอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ ตามความต้องการของสังคม และมีการดำเนินงานนิเทศศิลป์อย่างมีประสิทธิภาพ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรเรียนรู้ในการออกแบบ โดยคำนึงถึง การสื่อสาร และสอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ ซึ่งทั้ง 2 รายวิชาสอดคล้องกับแนวความคิด ของเสริมศรี ไชยสร (2528) ที่กล่าวมา การกำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์รายวิชา ควร สอดคล้องกับความต้องการและความมุ่งหวังของสังคม

2. ด้านเนื้อหาวิชา

2.1 อาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรคงเนื้อหา ความเป็นมาและวิวัฒนาการ กระบวนการและองค์ประกอบต่าง ๆ ของนิเทศศิลป์ การดำเนินงานนิเทศศิลป์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บริการเป้าหมายที่ตั้งไว้ และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างงานนิเทศศิลป์กับงานด้านต่าง ๆ ส่วนที่ควรตัดออก คือ การแก้ไขความล้มเหลวที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานนิเทศศิลป์ กับการ ออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ เนื้อหารายวิชานี้ อาจารย์ผู้สอนมีความคิดว่าควรให้นักศึกษาเรียน ในปีที่ 1 เทอมที่ 2 และควรมีทั้งความรู้ทางด้านศิลปะมาก่อน สาเหตุที่อาจารย์มีความคิดเห็น ว่าควรตัดเนื้อหาเรื่องการแก้ไขความล้มเหลวที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานนิเทศศิลป์ อาจเป็นเพราะ วิชาี้ยังเป็นวิชาพื้นฐาน และเรียนในชั้นปีที่ 1 เท่านั้น ส่วนเนื้อหาการออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภท ต่าง ๆ มีปัญหาซ้ำซ้อนกับเนื้อหาวิชาอื่น ซึ่งตรงกับงานวิจัยของสุบงกช เย็นยอดวิชัย (2530) ที่พบว่า เนื้อหาบางวิชาซ้ำซ้อนกับที่เคยเรียนมาแล้ว จึงควรตัดออกและเพิ่มเนื้อหาที่ทันสมัยเข้าไป

รายวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรคงเนื้อหา การศึกษาและปฏิบัติงานด้าน การออกแบบเครื่องหมายและสัญลักษณ์ หลักการสื่อสารที่จำแนกตามลักษณะ การสัมผัส ส่วนที่ควร ตัดออกคือ การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในการสื่อสาร เนื้อหารายวิชานี้ อาจารย์ผู้สอนมีความคิดว่า ควร ให้นักศึกษาเรียนในปีที่ 2 เทอมที่ 1 และควรมีพื้นฐานความรู้ทางศิลปะมาก่อน สาเหตุที่เห็นว่า ควร ตัดเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในการสื่อสารออก เพราะไม่เกี่ยวข้องกับส่วนอื่น ๆ ของ รายวิชา ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ สุบงกช เย็นยอดวิชัย (2530) ที่พบว่า เนื้อหาวิชาของหลักสูตร วิชาชีพของวิทยาลัยครูบางวิชา ไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 มีความเห็นว่า เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาที่ควรเพิ่มเติม คือ คอมพิวเตอร์กราฟิก ความรู้พื้นฐานในการออกแบบ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 มีความเห็นว่า เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาที่ควรเพิ่มเติม คือ คอมพิวเตอร์กราฟิก การทำอาร์ตเวิร์ค ความรู้ในระบบการพิมพ์ และความรู้ความสามารถในการวาดภาพ สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องการให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในระดับปฏิบัติงานได้จริง สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรศิลปกรรม กรมการฝึกหัดครู (2530) ที่ระบุว่า บัณฑิตที่จะจบการศึกษา ควรมีคุณสมบัติ มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านศิลปกรรมเป็นอย่างดีและ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาสังคม

2.3 นักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 มีความเห็นว่า เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน รองลงมา คือ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีความทันสมัย เนื้อหารายวิชาควรคงไว้ใน หลักสูตร ได้แก่ การออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ การศึกษาหลักการออกแบบ และการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 มีความเห็นว่า เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีความทันสมัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาที่ควรคงไว้ในหลักสูตร ได้แก่ การศึกษา และปฏิบัติงานด้านการออกแบบ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในการสื่อสารและ หลักการสื่อสารที่จำแนกตามลักษณะ การสัมผัส ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ทั้ง 2 รายวิชา สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2526) ที่กล่าวว่า ครูอาจารย์ทาง ศิลปะควรวางโครงการสอน และปรับปรุงการสอนเนื้อหาให้เข้ากับสภาพท้องถิ่นหรือเหตุการณ์ในปัจจุบัน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.1 อาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรมีตัวอย่างงานประกอบการสอน บรรยาย และการสาธิต ความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การทัศนศึกษา ดูงาน การเชิญวิทยากรบรรยาย พิเศษเป็นครั้งคราว การศึกษาเฉพาะกรณีและไม่เห็นด้วยกับการสัมมนา การฝึกงานในสถานประกอบการ การระดมสมอง และการสังเกตการณ์ สอดคล้องกับการวิจัยของ วัชรรา คลายนากร (2523) และปาริชาติ วรรณประภา (2517) ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนน้อย คือ การศึกษานอกสถานที่ ทั้งนี้เนื่องมาจากการหาค่าศึกษานอกสถานที่ ต้องใช้เวลามากและเกิดปัญหาหลายอย่าง รวมทั้งความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ปริยานุช ลากเจริญ (2518) พบว่า วิธีการสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีที่ครูใช้มากที่สุด จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ซ้ำซาก ดังนั้น การสอนโดยใช้วิธีการบรรยายจึงเหมาะสมกับการสอนในด้านทฤษฎีหลักการเท่านั้น ซึ่งอาจารย์ผู้สอนอาจมองในลักษณะทั้ง 2 รายวิชานี้ เป็นวิชาพื้นฐานกิจกรรมการเรียนการสอน จึงควรเน้นทักษะการศึกษาในห้องปฏิบัติการ จึงเหมาะสมกับรายวิชานี้มากที่สุดก็เป็นได้

รายวิชาออกนิเทศศิลป์ 2 ควรมีการสอนโดยใช้ตัวอย่างประกอบการสอน การบรรยาย และการสาธิต มีห้องปฏิบัติการที่จะเอื้ออำนวยในการเพิ่มประสิทธิภาพของนักศึกษาให้ดีขึ้น คือ ควรมีโต๊ะเขียนแบบและอุปกรณ์ให้พร้อม การจัดบรรยากาศคล้ายสำนักงาน มีลักษณะเป็นห้องปฏิบัติการเฉพาะ ปรับอากาศ และมีตัวอย่างงานพร้อมบอร์ดติดผลงานนักศึกษา ตรงกับแนวความคิดของ บรรจง ชูสกุลชาติ (2529) ว่า การจะประสบความสำเร็จในการทำงานต้องประสบความสำเร็จในการทำงาน ต้องประกอบด้วยการสร้างบรรยากาศที่ดีเป็นสิ่งแรก

3.2 ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 การเรียนการสอนควรส่งเสริมนักศึกษาให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่ม และรับผิดชอบตรงเวลา

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 การเรียนการสอนควรกระตุ้นให้นักศึกษามี

ความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ สอดคล้องกับ บียะชาติ แสงอรุณ (2531) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะพิเศษของนักออกแบบคือ ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

3.3 นักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรสอนโดยใช้เทคนิคที่ทันสมัย การวิจารณ์ประกอบการปฏิบัติงานการใช้อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการอย่างเต็มที่

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัยมีการใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติการ และมีการวิจารณ์ผลงานประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรณ กุลติก (2530) ที่พบว่า ควรพัฒนาการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการวิจารณ์ผลงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเอง

4. ด้านการประเมินผล

4.1 อาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรประเมินผลจากผลงานมากที่สุด โดยแบ่งสัดส่วนของคะแนนเป็น ทฤษฎี 30% ปฏิบัติ 70% และควรพิจารณาการเข้าชั้นเรียน, การปฏิบัติงานในชั้นเรียน ประกอบด้วย นักศึกษาที่ส่งงานไม่ตรงเวลาควรมีการตัดคะแนน ซึ่งตรงกับไพศาล หวังพานิช (2526) และกมล สุดประเสริฐ (2529) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การประเมินผลการเรียนศิลปะภาคปฏิบัติ ควรประเมินจากพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความตั้งใจ ความสนใจ ความรับผิดชอบ และงานวิจัยของ บรรลือ ขอรวมเดช (2533) พบว่า การประเมินผลการเรียนศิลปะปฏิบัติ ควรใช้วิธีการตรวจผลงานที่มอบหมาย โดยใช้เกณฑ์จากความขยันเอาใจใส่ และตรงต่อเวลาในการส่งงาน

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรประเมินโดยวิชาอิงเกณฑ์ และให้อาจารย์ท่านอื่นรวมทั้งนักศึกษามีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผลด้วย ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ สุลักษณ์ ศรีบุรี (ม.ป.ป.) ที่ได้กล่าวว่า การสอนศิลปะเป็นการเปลี่ยนแปลงทักษะการกระทำในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา เช่น ในด้านการคิด พูด มีความสามารถในการวิจารณ์อย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4.2 ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผล ดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรประเมินผลจากความรับผิดชอบการตรงต่อเวลา ความรู้ความสามารถ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรประเมินผลจากความรับผิดชอบ การปรับตัว และการทำงานเป็นทีม ความรู้ความสามารถ การรักษาเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ๒ วิชา หวังพานิช (2526) และกมล สุตประเสริฐ (2529) ในส่วนการประเมินผลการเรียนว่า ควรพิจารณาจากความรับผิดชอบ และบรรลือ ขอรรวมเดช (2533) ในส่วนการประเมินที่พิจารณาจากความเอาใจใส่และตรงต่อเวลาในการส่งงาน

4.3 นักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผล ดังนี้

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ควรประเมินผลจากความคิดสร้างสรรค์ การส่งงานตรงเวลา การร่างแบบ

รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรประเมินผลจากความคิดสร้างสรรค์ การนำเสนอ และความเรียบร้อยของผลงาน ซึ่งตรงกับ ไอส์เนอร์ (Eisner, 1972) ที่กล่าวว่า การประเมินผลงานศิลปะ ควรประเมินจากพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ และ เบิร์ดสเลย์ (Beardsley, 1958) ที่กล่าวถึงหลักการประเมินผลงานศิลปะว่า ควรประเมินจากความชัดเจนของการแสดงออก และความริเริ่มสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านวัตถุประสงค์

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นในด้านวัตถุประสงค์รายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ว่า ควรเน้นให้นักศึกษปฏิบัติงานออกแบบสื่อสาร วัตถุประสงค์ของรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ และการปฏิบัติงาน

ผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะว่า วัตถุประสงค์ของรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 และ 2 ควรเน้นทางด้านความคิดสร้างสรรค์ และมีความสอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ

นักศึกษามีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ควรสอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ และความต้องการของสังคม

2. ด้านเนื้อหารายวิชา

อาจารย์ผู้สอนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 1 ว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอนควรทำความเข้าใจและตีความออกมาให้ใกล้เคียงกัน แต่ปรับให้เข้ากับแต่ละท้องถิ่นตามความเหมาะสม ในรายวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2 ควรปรับเนื้อหาให้เข้ากับยุคสมัยและเทคโนโลยี

ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า เนื้อหารายวิชาควรมีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า เนื้อหารายวิชาควรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและมีความทันสมัย

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า ในการเรียนการสอนวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ ผู้สอนควรกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้นักศึกษาอยู่เสมอ และผู้สอนต้องสอนเรื่อง Concept และ Idea ให้มากขึ้น

ผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นการเรียนการสอนให้จริงจัง เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้จริงตามสภาพปัจจุบัน

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า ควรสอนโดยเทคนิคที่ทันสมัย มีการวิจารณ์ประกอบการปฏิบัติงาน

4. ด้านการประเมินผล

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นจากผลงานสำเร็จและการปฏิบัติงานในชั้นเรียน รวมทั้งพฤติกรรมของผู้เรียนประกอบกันด้วย

ผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะในการประเมินผลว่า ควรพิจารณาผลงาน รวมทั้งกระบวนการทำงาน โดยอาจแบ่งเป็นส่วน ๆ เช่น ด้านความสามารถ อุบนิสัย

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า ควรประเมินผลจากความคิดสร้างสรรค์เป็นหลัก

ข้อเสนอแนะในการทาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้ผลงานวิจัยในครั้งนี้เป็นพื้นฐานในการทาวิจัยเกี่ยวกับสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตร หรือรายวิชาอื่น ๆ
2. การวิจัยนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้-ประกอบการ ในการพัฒนารายวิชา ซึ่งน่าจะทาวิจัย โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ประชากร หรือระหว่างสถาบันการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย